

HRVATSKI SAMOBRAN

Izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca.
 — Predplata godišnja K 192.— (D 48.—)
 — " polugodišnja K 104.— (D 26.—)
 — Predplata za inostranstvo 2 dolara godišnje.
 — Oglasi po cjeniku. — Rukopisi se ne vraćaju.
 — Poštanski čekovni račun br. 38.004. — Zagreb.
 — Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
 — Izdavaatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
 — Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik.

GRADSKA BIBLIOTEKA
 JURAJ ŠIBENIK
 NAUČNI

Poštarina plaćena u gotovu

Pojedini broj K 8.—

NEODVISNO GLASILO ZA JAVNU KRITIKU, RAVNOPRAVNOST I SPORAZUM.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

God. I.

ŠIBENIK, 5. LISTOPADA 1922.

Br. 12.

Ministru policije

g. Timotijeviću — Beograd.

Dne 14. rujna o. g. posjetio me je moj prijatelj dr. Gjuro Basariček, nar. zast., koji je odsio u moje stanu. Kada su vodički Hrvati saznali, da se u njihovom mjestu nalazi odlični gost iz našeg bielog Zagreba pohrlili u moj stan da ga kao prvog narod-zastupnika iz Hrvatske, koji je nam došao u posjete, pozdrave.

Taj pozdrav ometoše oružnici i nedozvolili da brat brata može slobodno pozdraviti i s njime se o jadima, koji nas tište, porazgovoriti.

Dne 16. rujna na večer sa mnom bio je interniran cijelu noć dr. Basariček na oružničkoj stanici, odakle smo na 17. rujna u jutro od oružnika pod oružjem kao najgori zlikovci predvedeni državnom redarstvu u Šibeniku, u ruke komesara. Ovaj je mene bez išta ispiti-vati strpao u redarstvene uze, gdje sam po podne od dva redara bio ni kriv ni dužan isprebijan ispod rebara, u prsa i na ruku.

U redarstvenim uzama prebijena držalo me se je do 19. rujna na večer, kada sam bio predveden pred komesara g. Nika Carevića. Čim sam stupio pred g. Carevića namah sam prosvjedovao proti batinunju sa strane redara. G. komesar kaznio me je sa 24. dana tamnice i kao razlog naveo je »jer sam Hrvat pristaša Hrvatskog Bloka«.

Prije nego će me odpremiti u tamnicu i kad smo ostali sami u njegovoj sobi, g. komesar Niko Carević zamolio me je da izjavim na zapisniku da u redarskim uzama nisam bio balinan ni zlostavljan sa strane državnog redarstva, te da će me u tom slučaju namah sutra dan pustiti na iz tamnice na slobodu.

Da na ovaku nemoralnu ponudu sa strane g. komesara nisam mogao pristati, stvar se sama po sebi razumije. Dne 20. rujna bio sam u tamnici od sudbenog liečnika u prisustvu sudca istražitelja pregledan, koji je uredovno ustanovio meni od državnih redara date udarce i ozlede.

Gospodine Ministre, Vaša naredba nije bila drugo nego prašina narodu u oči, jer se njih nisam držala ona dva redara, koja su

mene izmrcvarila, a ni oni treći, koji je bio u službi i koji je bio oboružan, a pasivan, kao da za Vašu naredbu nezna ništa.

Ovakovim postupkom Vami podvrgnutih organa ne širi se kroz narod ljubav i sloga nego mržnja i zavist.

Uz izraz odličnog poštovanja

Vodice, dne 5. listopada 1922.

Niko Fržop pok. Grge.

Opaska uredništva. — Iz nedavne prošlosti g. Nike Fržopa donasmo ove neoborive činjenice:

1914. — I ako otac od 8 djece zvao je među ostalima i samog g. dr. Antuna Dulibića, da se u Šibeniku podigne ustanak u času, kada je francusko ratno brodovlje kstarilo po Jadranu.

1914. — Kasnije morao je na frontu, gdje je kod Valjeva pobjegao u srbsku vojsku.

1915. — U Italiji se javlja kao dobrovo-

ljac, da talijanskim mornarima pokazuje mine u okolici Šibenika.

1916. — Ide u Francusku sakupljati dobrovoljce među zarobljenicima.

1918. — Nalazi se na solunskoj fronti.

1918. — Nakon sloma ide u Zagreb. Ovdje se priključuje srbskoj misiji, koja ga šalje u okupiranu zonu da vrši službu, a gdje je od Milla drogonjen.

1922. — Ovaj čovjek, koji nije žalio za slobodu žrtvovati cijelo svoje imanje, ženu i osmero djece, pa i vlastitu glavu, biva u Šibeniku od državnih redara Kraljevine SHS u redarstvenim uzam batinan.

1922. — Usljed zstvora, osim batina, ovaj čovjek kroz malo dana pretrpio je štetu od kojih 150 mjera vina, koje, jer u zatvoru, nije mogao utjerati od kmetova.

Zanimivo je istaknuti, da Niko Fržop kao dobrovoljac nije htio primati dnevnu platu od 30 dinara, koju su dobivali dobrovoljci i nijedan srbski ministar ne može reći, da je ovaj čovjek za njegov rodoljubni rad tražio ikakve odštete i nagrade.

Glas hrvatskog učitelja iz Dalmacije.

Na veliku ideju ilirizma poput mrkoga vuka okosi se Vuk Karadžić devizom: »Srbi svi i svuda!«

Kad su god. 1866. hrvatski djaci u Beču htjeli organizirati Hrvate, Srbe i Slovence u zajednicu »Jug«, razbi im je svetozar Miletić osnutkom »Ujedinjenje omladine srpske«. Iza Strossmayerove Jugoslavenske akademije Srbi osnivaju kr. Srbsku akademiju. Katolike srbske otimaju ispod paske Strossmayerove i podvrgavaju ih radije mađarskome biskupu u Kaloči — iz mržnje na jugoslavenstvo. Jugoslavensku ideju na konstituenti SHS izdaju njezini barjaktari, jer je oni držahu samo kao sjajnu svjetiljku dok »ribice lude« domame u velikosrbsku mrežu. Oni koji izdadoše Jugoslavensku ideju ipak osnivaju Jugoslavensku naprednu omladinu samo među Hrvatima plaćajući je, da jugoslavenskom batinom Tale Budaline ruši sve što je hrvatsko, dok u srbsko ni taknuti ne smiju. Pašić Hrvatima viče: *Milom ili silom*, a Pribičevića školske knjige opet viču: »Srbi svi i svuda!« govoreći o Srbima, triju vjera.

Učiteljstvo Hrvatske i Slavonije složno stoji uz hrvatski narod, koji se bori za ravnopravnost tražeći da se naša država prema temeljnom ugovoru uredi prema bezmajorizacije na temelju bratskoga sporazuma.

Kad Srbi ne će da napuste ništa od svojih osebina, centralističko uredenje naše države nije drugo nego podpuno ostvarenje velikosrbske šovinističke ideje.

Centralizmom Srbi dobivaju u ruke potpuno godspodstvonad Hrvatima, Slovincima, maćedonskim Bugarima i ostalima; oni njime sebi prisvajaju svu državnu inicijativu, a da dobiju i kulturnu i društvenu, opet sva društva centraliziraju u svojim rukama u Beogradu. Srbi nikako ne bi ušli u nikoje društvo, kojemu oni u Beogradu nebi bili gospodarima. Za to se centralno učiteljsko glasilo »Narodna Prosveta« u Beogradu tiska samo grčkim inicijalnim pismom (ćirilicom) i ekavski. Zato u njemu pogrdjuju tvorce i mučenike nađnog ujedinenja kao što su Trumbić i Drinković. Naš dalmatinski list »Pokret« i nije staleško već demokratsko glasilo, u kome se blati sve što nije u demokratskome toru, grdeći federaliste i autonomiste.

Žalostno je, što naše »povereništvo« brani ljude, koji su radi pogibelji glasovali, da se njemački jezik uvede u dalmatinske pučke škole: ljudi žrtvuju život i imovinu za domovinu, a mi hoćemo da branimo one, koji domovinu izdaju za pokret...

Srbi i njihove pridvorice hoće silom da hrvatske osebine zamjene srbskim bez bratskoga sporazuma i uzajamne popustljivosti. Zato naš »Pokret« piše samo ekavski, govorom, koji u Dalmaciji ne opstoji. Pridvorice željne časti i odlikovanja ne mare, što postupkom i politikom, unatoč naše okoline, izazivlju na

nas nepovjerenje i prezir puka u kome živimo. Pučki i hrvatski učitelj ne smije činiti atentata proti volji i idealima naroda u kome živi. Budimo odraz narodne volje u borbi za ravnopravnost, a ne zrnje, koje hrvati ptice grabljive, da nas naša kolina poput pokvarene soli ne baci na bunšte i pamtimo omu Njeguševu:

»Al tiranstvu stati nogom na vrat,
Donesti za spoznaniju prava —
To je ljudska dužnost najsvetija!!!«

Je si li član „Matice Hrvatske“, „Hrvatskog Radiša“, „Gajveta“, „Napredka“, „Hrvatskog sokolskog društva“ i „Hrv. Nar. Omladine“?

Hrvatsko seljačko zadrugarstvo.

Ima tomu nekoliko mjeseca, da su se između hrvatskih seljačkih zadruga u Hrvatskoj i u Bosni vodili pregovori glede koncentracije hrvatskog seljačkog zadrugarstva. Ti su pregovori dobro svršili. Bilo je odlučeno osnovati »Hrvatsku seljačku zadružnu banku d. d. sa sjedištem u Zagrebu. Ova će banka osnovati u Dalmaciji podružnice. Od utemeljitelja smo dobili obširnu osnovu, iz koje vadimo najvažnije tačke, da se s njima upoznađu naši težaci i da oni bilo pojedinci, bilo preko njihovih težačkih zadruga pristupe u kolo ostalih hrvatskih seljačkih zadruga.

Predstavnici hrvatskoga seljačkoga zadrugarstva dugogodišnjim radom i iskustvom dodjose do uvjerenja, da je zadrugarstvo temelj gospodarske snage svakoga naroda i da se samo pomoću zadrugarstva može najsigurnije doći do sklada među društvenim staležima i privrednim skupinama hrvatskoga naroda.

Stojeći pak na zadrugarskim načelima samopomoći i solidarnosti možemo naše zadrugarstvo razviti, ako skupimo dostatno materijalnih sredstava i pozitivnih vrednota naširih slojeva hrvatskoga naroda.

Zato potpisani osnivaju zajednički jako novčano središte pod imenom:

„Hrvatska seljačka zadružna banka d. d. Sjedište je društva u Zagrebu.

Za Bosnu i Hercegovinu, Slavoniju Dalmaciju te Vojvodinu, imaju se prema potrebi i želji dotičnih i središnjih zadružnih ustanova postaviti glavne podružnice zavoda.

Društvo se osniva na neodredjeno vrijeme.

Svrha banke.

1. Banka će pomoću osnovne glavnice, uložaka i inih prikupljenih sredstava, — uz sudjelovanje i tiesnu suradnju čitavog hrvatskog zadrugarstva, — promicati i izdašno podupirati obću narodnu privredu. Naročito će u tome radu pomagati hrvatsko seljačko zadrugarstvo, te seljačke, obrtničke i radničke, kao i obće narodne društvene ustanove.

2. Banka će jačati one zdrave gospodarske jedinice, koje već postoje i omogućivati osnivanjem novih.

3. Gajiti će smisao za štednju prikupljanjem novca, koji za sada leži bez koristi i navraćati ga posredovanjem središnjih zadružnih ustanova i njihovih zadruga, da služi dicanju i razvijanju proizvodne snage i poduzetnog duha širokih narodnih slojeva.

4. Pomagati će obću i stručnu narodnu naobrazbu i time omogućiti uspješno iskorišćivanje prirodna bogatstva naše domovine.

U tu svrhu baviti će se banka svim poslovima, koji zasiecaju u bankovnu struku,

izbjegavajući pri tome one i onakove poslove, koji se moguće ne dađu dovesti u sklad sa njenim osnovanim zadrugarskim zadatkom.

Temeljna dionička glavnica

iznosi K. 100.000.000 — a podijeljena je na 250.000 komada dionica po K. 400.— nominalne vrijednosti.

Od ove se dioničke glavnice izlaže na upisivanje 80.000 komada dionica u ukupnoj nominalnoj vrijednosti od K 32.000.000.—, dok se ravnateljstvo društva prepušta, da odredi vrijeme i uvjete daljnjih emisija, dok ne bude potpuno uplaćena dionička glavnica iznosila K 100.000.000.—

Dionice se izdaju u komadima od 1, 5, 10, 25 i 100 jedinica.

Dionice glase na ime i na donosioca.

Dionice na ime i u kolikoko su upisane u knjigu dioničara imaju sva prava dioničara, dočim ostale dionice imaju pravo samo na dividendu i srazmjernan dio društvene imovine.

Kod razdiobe svakogodišnjeg čistog dobitka odvojiti će se nakon osiguranja dividende i dotacije pričuvne glavnice primjereni postotak za obće zadrugarske i prosvjetne svrhe središnjih zadružnih ustanova, koje ovo društvo osnivaju, te Hrvatskog Radiša, Narodne Zaštite, Prosvjetnog Saveza kao i onih ustanova, koje imaju sa osnivačima isti ili slični zadatci, u koliko u radu ovoga zavoda sudjeluju.

Uvjeti za upis dionica.

1. Upis dionica počima danom 10. rujna 1922. kod dolje navedenih upisnih mjesta i traje do uključivo 15 studenoga 1922.

2. Istodobno sa prijavom upisa valja da se uplati po svakoj upisanoj dionici 30 posto od nominalne t. j. K 120.— po dionici jedinici. Glede ostatka odrediti će i objavi uplatne rokove i uvjete prigodom ili nakon osnovne glavne skupštine ravnateljstvo zavoda.

3. U ime troška osnutka valja povrh ono 30 posto uplatiti kod prvog upisa po dionici K 40.—

U koliko sd taj iznos po dionici za troškove osnutka i ove emisije ne bi utrošio, priklopiti će se eventualni pretičak pričuvnoj glavnici.

4. Upisivači, koji žele dionice na ime, imaju to prigodom upisa naročito istaknuti.

5. Svakom upisivaču uručiti će se prigodom upisa i uplate privremena potvrda na učinjenu uplatu i broj dionica uz naznaku, da li je upisao na ime ili na donosioca.

Upisivačima, kojima će se prijavljene i upisane dionice dodieliti — nakon što će potpuno i pravodobno uplatiti upisane i dodijeljene dionice, izdati će se uz povrat privremenih potvrda — bilo medjutomnice, koje će se kasnije izmijeniti dionicama, ili odmah originalne dionice.

6. Osnivači si pridržavaju pravo dodjele dionica, a tu će izvršiti naikasnije do 20. studenoga 1922. Nakon provedene dodjele biti će upisivači odnosno komisionari, koji su po njihovom nalogu izvršili prijavu i prvu uplatu, obavješteni preporučenim pismima o broju i vrsti dodieljenih dionica.

Onim upisivačima, kojima se prijavljene i upisane dionice nebi nikako dodielile, staviti će se istodobno sa dojavom uplaćene svote na raspolaganje.

Ukoliko bi pak upisivaču bio dodieljen manji broj dionice no ih je on prijavio i upisao, obračunati će mu se prigodom druge uplate eventualni visak od prve uplate sa 4 postotnim kamatima do početnog roka druge uplate.

Suvišak pak od prve uplate — u koliko bi premašio čitavu platežnu dužnost upisivača

na dodijeljene mu dionice u drugoj uplati, staviti će se istome istodobno uz dojavu o broju i vrsti dodijeljenih dionica na raspolaganje.

7. Uspjeh subskripcije zjamčuje se posebnim sindikatom.

8. Osnivači si pridržavaju pravo imenovati prvo ravnateljstvo na tri godine.

9. Osnovna glavna skupština društva održati će se dne 25. studenoga 1922. u 10 sati prije podne u prostorijama Središnjeg Saveza hrvatskih seljačkih zadruga u Zagrebu, Mihanovićeve ulica broj 2 za ovim

dnevnim redom:

a) ustanoviti će, da je temeljna dionička glavnica prve emisije valjanim potpisivanjem i uplatom od 30 oosto nominalne vrijednosti na svaku dionicu osigurana;

b) ustanoviti će se društvena pravila;

c) konstituiranje društva;

d) izbor nadzornog odbora;

e) odriješnica osnivačima;

10. Kao upisna mjesta važe sljedeći zavodi i ustanovi:

Središnji Savez hrvatskih seljačkih zadruga, Zagreb, Mihanovićeve ulica broj 2.

Hrvatsko seljačko društvo kao glavna zadruga, Zagreb, Dalmatinska ulica broj 3a.

Savez hrvatskih seljačkih zadruga za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu.

Savez hrvatskih obrtničkih zadruga za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu.

Hrvatski Radiša u Zagrebu sa svim svojim podružnicama i njihovim mjesnim odborima.

Sve hrvatske seljačke zadruge, sva hrvatska seljačka gospodarska društva gao i hrvatske obrtničke zadruge u Hrvatskoj i Slavoniji, Bosni i Hercegovini.

Od banaka:

Hrvatska eskomptna banka u Zagrebu sa svojim podružnicama u Petrinji, Vinkovcima, Osijeku i Križevcima.

Prva hrvatska štedionica u Zagrebu sa svojim podružnicama i ispostavama u Beogradu, Bjelovaru, Brodu na Savi, Celju, Crikvenici, Čakovcu, Daruvaru, Delnicama, Djakovu, Djurdjevcu, Iloku, Karlovcu, Kraljevici, Križevcima, Mitrovici, Novoj Gradiški, Ogulinu, Osijeku gor. grad, Požegi, Rijeci, Senju, Sisku, Skoplju, Subotici, Sušaku, Sv. Ivanu Zelini, Varaždinu, Vel. Gorici, Vinkovcima, Virovitici, Vukovaru, Zagrebu (Ilica 117a), Zemunu, Osijeku dol. grad i Vinici.

Hrvatska poljodjelska banka d. d. u Zagrebu, sa svojim podružnicama na Rieci, i u Sarajevu te ispostavama u Bribiru, Hreljinu i Č. br.

Eskontna banka za Vojvodinu, d. d. u Subotici.

Agrarna i komercijalna banka d. d. u Sarajevu.

Prva pučka dalmatinska banka d. d. u Splitu.

Riečka pučka banka d. d. na Rijeci.

Hrvatska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu d. d. Sarajevo sa svojim podružnicama u Bos. Šamcu, Bugojnu, Derventi, Mostaru, Tuzli i Zenici.

Hrvatska trgovačka i obrtnička banka d. d. u Sarajevu sa svojom podružnicom u Ljubuškom.

Bosanska industrijalna i trgovačka banka u Sarajevo sa svojom podružnicom u Novomgradu.

Muslimanska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu o. d. u Sarajevu sa svojim podružnicama u Tuzli, Brčkom, Banjaluci, Prijedoru, Travniku, Bugojnu i Čapljini.

Muslimanska banka d. d. Visoko.

Muslimanska trgovačka i Poljodjelska banka d. d. u Tešnju.

Muslimanska trgovačka i obitnička banka d. d. u Sarajevu i njene podružnice u Bos. Brodu, Bos. Novom i Travniku.

Muslimanska kreditna banka d. d. u Foči i njena podružnica u Goraždi.

Muslimanska privredna banka d. d. u Gračanici.

Težačka banka d. d. u Cazinu.

Maloobitnička zadruga, Mostar.

UTEMELJITELJI:

Središnji savez hrv. seljač. zadruga (Kao zadruga)

Kriepach v. r. Galjer v. r.
Savez hrvatskih seljačkih zadruga za Bosnu i Hercegovinu — Zadruga sa ograničenim jamstvom.

Dr. Luka Čabrajić v. r. prof. Stjepan Janković v. r.

Hrvatsko seljačko gospodarsko društvo kao glavna zadruga u Zagrebu

T. Jalžabetić v. r. Radić v. r.
Savez hrv. obrt. zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Zadruga sa ograničenim jamstvom u Sarajevu.

Dr. Badovinac v. r. Precca v. r.

HRVATSKI RADIŠA SREDIŠNJICA U ZAGREBU.

Dr. Gjuro Basariček v. r. Milan Prpić v. r.

Dr. Luka Čabrajić, v. r., liečnik i predsjednik Saveza hrvatskih seljačkih zadruga za B i H. u Sarajevu. — Dr. Ilija Badovinac, v. r., umir. šef odsjeka za obrt i trgovinu, advokatski koncipijent, predsjednik Saveza hrvatskih obrtnih zadruga u Sarajevu. — Milan pl. Kiepac, v. r., predsjednik Središnjeg Saveza hrvatskih seljačkih zadruga, Zagreb. — Tomo Jalžabetić, v. r., član ravnateljstva Središnjega Saveza hrv. seljačkih zadruga u Zagrebu. — Franjo Holujević, v. r., predsjednik Hrvatskog Radiša u Zagrebu. — Milan Strahinšćak, v. r., podpredsjednik Središnjeg Saveza hrvatskih seljačkih zadruga, apoštolski protonotar, kanonik, Zagreb. — Josip Predavec, v. r., agronom, narodni zastupnik, član ravnateljstva Središnjeg Saveza hrvatskih seljačkih zadruga itd., Dugoselo. — Dr. Eugen Sledović, v. r., tajnik „Hrvatskog Radiša u Zagrebu. — Dr. Krunoslav Janda v. r., odvjetnik, član ravnateljstva Središnjeg Saveza hrvatskih seljačkih zadruga u Zagrebu. — Šantek Mato v. r., gospodar i član ravnateljstva Hrvatskih seljačkih gospodarskih društva, Glina. — Dr. Ignacije Petričić, v. r., bankovni ravnatelj, podpredsjednik Saveza hrv. seljačkih zadruga za B i H u Sarajevu. — Magdić Mato, v. r., seljak i član ravnateljstva Hrv. seljačkog gospodarskog društva, Grabovnica. — Dr. Juraj Šutelj v. r., odvjetnik, član ravnateljstva Saveza hrv. obrt. zadruga u Sarajevu. — Đurić Omer, Hulusi, v. r., predsjednik Hrv. muslim. zemalj. zadruga u Ljubinju. — Petrović Franjo v. r., predsjednik Saveza hrvatskih marvogojskih zadruga, Križevci. — Miškulin Ivan, v. r., seljak i član ravnateljstva Hrv. selj. gosp. društva, Mošćenica kod Siska. — Kodžić Petar, v. r., predsjednik voćarske zadruga, Kostanjica. — Dr. Maček Vlatko, odvjetnik i narodni zastupnik, Zagreb. — Mato Spionjak, v. r., težak, narodni zastupnik, predsjednik hrs. Grebnice. — Fra Ilija Rozić, v. r., župnik, Drinovci. — Prof. Stjepan Janković, v. r., direktor odsjeka ministarstva ishrane i obnove zemlje u m. narodni zastupnik u Sarajevu. — Nikola Precca, v. r., posjednik i predsjednik nadzornog odbora hrv. seljačke zadruga u Nevesinju. — Valečić Juro, v. r., seljak i narodni zastupnik, predsjednik zadruga „Hrv. seljački dom“ u Zagrebu, Velika Maslenjača. — Kukeli Stjepan v. r., seljak i član ravnateljstva Hrv. seljačkog gospodarskog

društva, Bockovac. — Ivan Rukavina v. r., seljak i član ravnatelj. Središnjeg Saveza hrv. seljačkih zadruga. — Dr. Gjuro Basariček, v. r., podpredsjednik „Hrvatskog Radiša“ u Zagrebu. — Andrija Horvat, v. r., seljak i član ravnateljstva Središnjeg Saveza hrv. seljačkih zadruga. — Pop Jure Čvek, v. r., član ravnateljstva Saveza hrv. selj. zadruga. — Josip Čizmeković, v. r., seljak, narodni zastupnik i podpredsjednik Hrv. selj. gosp. društva iz Gornje Plavnice. — Arbes Franjo, v. r., učitelj i član ravnateljstva Hrv. selj. gospodar. društva, Zagreb. — Arki Gjuro, v. r., seljak i član ravnateljstva Hrv. gosp. društva, Čuginec. — Delić Stiva, seljak i član ravnateljstva Hrv. seljačkog gosp. društva, Kobaš. — Dobričić Petar, v. r., seljak i narodni zastupnik, Podvožić. — Juraj Soča, v. r., ravnatelj Saveza hrv. selj. zadruga za B i H. Sarajevu. — Fra Josip Markušić v. r., stariješina samostana i župnik, Jajce. — Vinko Vanek, v. r., obrtnik u Zagrebu. — Dr. Josip Andrić, v. r., šef poljoprivrednog odsjeka, Sarajevu. — Stjepan Subašić v. r., posjednik i predsjednik hrv. tež. zadruga Bugojno. — O. Jaroslav Jaranović v. r., župnik i predsjednik hrv. tež. blagajne, Kotor-Varoš. — Edmund Stöger v. r., poljoprivred. nadsavjetnik u m. Sarajevu. — Stjepan Vukadinović v. r., knjig. majstor, član ravnateljstva Saveza hrv. obrt. zadruga u Sarajevu. — Nikola Belančić, v. r.,

rud. nadsavj. član član ravnatelj. Saveza obrt. zadruga u Sarajevu. — Keleminec Mato v. r., seljak i član ravnateljstva Hrv. seljačkog gosp. društva, Daruvar. — Košutić dr. Stjepan v. r., odvjetnik gospodar i narodni zastupnik, Zagreb. — Šalamun Blaž v. r., seljak i narodni zastupnik, Novoselo, Mali Bukovec. — Dragutin Kovačević v. r., seljak, član ravnateljstva Središnjeg Saveza hrv. selj. zadruga i narodni zastupnik, Jazavica. — Dr. Rudolf. Horvat, v. r., narodni zastupnik, umirovljeni profesor, član ravnateljstva Središnjeg Saveza hrv. selj. zadruga, Zagreb. — Antun Tandarić v. r., profesor i predsjednik nadzor. odbora Saveza hrv. seljačkih zadruga za B i H. Sarajevu. — Martin Pastuović v. r., kovački majstor, član javn. Saveza hrv. obrt. zadruga u Sarajevu. — Vladimir Herceg, v. r., poslovodja Hrv. selj. zadruga, Humac, Ljubuški, Hercegovina.

SKAKI HRVAT U DALMACIJI bio on seljak, radnik, trgovac, činovnik, ribar ili obrtnik ta imao bi upisati barem jednu dionicu nove „Hrvatske seljačke zadrugačke banke“ u Zagrebu, koja će preuzeti u njezine ruke prehranu oskudnih hrvatskih krajeva. Pokažimo se junaci i na ekonomnom polju! Obratite se sa dopisnicom na „Prvu pučku dalmatinsku banku“ — Split za obavijesti. Miho Jerinić.

Progoni Hrvata u Šibeniku.

Nasljednik blagopokojnog revolucionarca komesara Lovre Batića, koji je, prije nego je bio ubijen na do sada javnosti još nejasan način, javno osudjivao današnji režim, htio je da se u Šibeniku proslavi u hvatanju i batinanju Hrvata. Kako mi Hrvati vodimo lojalnu borbu za našu političko-gospodarstvenu slobodu i nezavisnost unutar nam međunarodno određenih granica; to je, jer nas se radi te borbe nemože strpavati u tamnice, komesar Niko Carević bio na velikim mukama kako će se proslaviti u Šibeniku. Medju nama nema komunisti na koje on budnim okom vreba. Medju nama nema farabuta i lupeža, koji svakog prvoga primaju narodu za porez ukradjene novce. Medju nama nema izdajica hrvatske Dalmacije, koji su za pare pljunuli na hrvatsku zastavu. Sve to znade komesar Carević a znade i to da je narod s nama odlučan da se bori za pripojenje Dalmacije bielom Zagrebu a ne belom Beogradu.

U ovom gradu mi smo jedini, koji medju narod širimo miroljubivu republikansku misao, a bez straha od g. Carevića i drugova borimo se proti svim onima, koji u našoj domaji šire i podupiru korupciju današnjih beogradskih vladodržaca.

I to znade veoma dobro komesar Carević. Ali što on ne znade to je, nezna vršiti svoju dužnost. Kada je drž. odvjet. zaplijenilo naš br. 10. dužnost je bila komes. Carevića da odmah o zapljeni obavijesti tiskaru i izdavača lista. Da on bude ovu svoju dužnost izvršio, nebi dan kasnije bili Hrvati batinani u red. uzama. Kada mi ne bi znali da g. Carević nije pokvaren, duša, onda bismo mi njegovo postupanje smatrali kao zamku, jedino da provocira konflikt. Ali on nije još tako izkvaren pa cilu aferu svadjamo na nepoznavanje dužnosti jednog redarstvenog komesara.

Na putu iz tiskare do ekspedicije lista redar je susreo jednog Hrvata, koji je javno nosio nakladu lista i htio list zaplijeniti. Naš čovjek nije znao da je list zapljenjen i mislio je, da redar kani njega šikanirati. Izmjenili su dvie ili tri riječi i to je sve što su on i dva, tri mu druga, sagriješili.

Da je ovdje uređovao jedan razboriti redar, on bi, videći da se list nosi javno, namah bio znao, da dotičnik nezna ništa o zapljeni i bio bi ga, da ne prouzroči suvišni konflikt slijedio do ekspedicije, gdje bi on, redar, bio mogao uređovati bez ikakva konflikt.

A da je komesar Carević znao vršiti njegovu dužnost bio bi pozvao ili tiskara ili izdavača lista, te mu saobčio zapljenu, a tiskara ne bi bila list ni slala u ekspediciju, a izdavač bio bi naredio obustavu daljnjeg raspacavanja, jer oni obojica poznadu tiskovni zakon. Ovom prigodom bili su uapšeni Miro Jadronja, Mate Roša i Ive Stošić.

Kod redarstva bili su batinani Niko Fržop, Mate Roša.

Čim je u „Hrvatu“ izašla viest o batinanju ovih ljudi, neka plaćena mješina se požurila da piše da nije istina. Medjatim i za Matu Rošu sudbeni liečnik je ustanovio batine. Koliko se može vjerovati poluzvaničnim izjavama našeg komesariata najbolje proizlazili iz otvorenog pisma Nike Fržopa. Mi ovdje prestajemo. Idemo da vidimo, što će državni odvjetnik poduzeti da se isprebijanim Hrvatima sa strane redarstva dade zadovoljština.

Na Veliku Gospu Jozica Miletić Petrova izvjesila je hrvatsku zastavu. Ova je bila nekomeu trn u oku i Jozica je nakon tri. četiri dana svršila u tamnicu, jer da je govorila proti

. Niko Fržop, Niko Markoč i Frano Markoč bili su od komesarara Carevića strapani u tamnicu, jer su se razgovarali sa republikancem drom. Basaričekom.

Ova, kao i ona progonsva Hrvata, koja po naredbi imadu uslijediti ne smiju nas u početku ništa zastrašiti. Mi Hrvati nismo se bojali bečkih ni peštanskih satrapa i tamnica, pa se nemamo bojati ni beogradskih ulaka. Svaki od nas neka mirno podnaša i dostojanstveno podnaša sva progonsva, doći će dan, kada će se svi oni, koji nas danas progone, sramiti njihovih djela.

Gospoda koja primaju list, a još nieseu podmirili predplatu. mole se, da nam istu podmire, Uprava.

Redari nieću batine

Hrvat Roša izašao je iz tamnice. U redarstvenim uzama nije bio vezan, kako se to u prvom času bio prosuo glas, ali je bio batinan od tri redara i detektiva Watzeka. Svi su ovi kod sudca istražitelja izjavili, da nisu Rošu batinali, i ako je sudbeni liječnik ustanovio ozlede. Mi ovo bilježimo i svraćamo pozornost na izjavu Nika Fržopa, za kojeg i sam komesar nemože reći, da Fržop nije čovjek od karaktera.

M. J.

TUŽBE PREDPLATNIKA.

Djakovo. — Šaljem predplatu godišnju za list. Bolestan teško sam ležao od mjeseca ožujka. Sada sam se ustao iz kreveta i šaljem. List neredovito dobijam. No ništa ne smeta. Ustrajte!

Milan Štimac.

Bjelovar. — Pozivno na cj. dopis od 4. o. mj. priopćujemo Vam, da do danas nismo primili ni jedin broj Vašeg lista.

S poštovanjem

Hrvatska Čitaonica u Bjelovaru.

Zagreb. — Ima tome oko 2 ili tri mjeseca što Vam poslamo tromjesečnu pretplatu, ali lista do danas nijednoga primili ni smo. Javite, što je na stvari.

S poštovanjem

I Stanković i Sinovi.
Zagreb, Petrinjska ul. 2.

Novska. — Poslah Vam novce na priposlani ček. — Buduć list ne dobivam, znatiželjan sam, da li ste novac primili.

Jakov Bobinac

Bebrina. — Suborioca t. j. „Hrvatskoga Samobraua“ već dva broja nisam primio, t. j. od 20 prošloga i 5. ov. mj.

Za Vaše dosadanje hvalevriedno držanje u obrani hrvatskih nam pravica primite hvalu i priznanje sa moje i još mnogo i mnogo strana jer čitajući člančice „Hrvatskog Samobraua“ ne gubimo nade, još nas Hrvata, još nas imade. — Ustrajte samo — budite naš — svi smo Vaši. —

Hrvatsko Vam pozdravlje.

Petar Klobučar

Gornja Bebrina, pošta. Brod n/Savi Hrv.

GOSTIONA I TRGOVINA

Zidana kuća sa vrtom kuglanom zgradom u lijepom mjestu Trnjani sa 12 veliki sela u mjestu općina škola crkva šumski ured drž. cesta kofer Brod n/S. **Prodaje** odmah za uzeći uz cenu 75.000 Din.

ANDRIJA KLOBUČAR - TRNJANI
stanica Zadubravje Slavonija do 15. listopada
ov. godine.

VELIKI PAROMLIN D. D.

sa poznatim izvršnim proizvodom traži vrsnog, dobro uvedenog zastupnika, koji je već prije rata radio u toj struci i koji raspolaže odgovarajućom kaucijom, za

Šibenik i rajon (Sjev. Dalmacija počam od Rogoznice). 3-3

Ponude imaju se slati na upravu lista pod Br. 36.

ELEKTRICNA CENTRALA

ANTE ŠUPUK I SIN

— ŠIBENIK —

— GRUBŠIĆ & COMP. ŠIBENIK —

Glavno zastupstvo tvornice „Snfida“ za Kraljevinu SHS.

Rasprodaje Karbida i umjetnog gnoja.

— Preporuča se kao domaća tvrtka —

Staklana VJ. FRANZ, Zagreb

Jelačićev trg 7. — Telef. 22-42.

Bogato skladište staklene i porculanske robe. **Staklenih ploča** i ogledala svake vrsti i veličine **Opletenih bocuna** (demyoku) od 3 do 50 lit. Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najljepija **Kristalna luksus roba.**

Prodaja na malo i na veliko. 3-3

Ženske Cipele.

Za jesen i zimu dobijete par dobrih elegantnih ženskih cipela sa pravim djonom (poplatom) uz cenu od samo

Din. 75.—

Pošaljite odmah naručbu sa oznakom broja i novac na **MARIJAN GARNULIN, Vukovar** (Sriem) Zrinskijeva ul. 8.

Drogarija
VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Skladište kemijskih proizvoda, laka boja, gumenih predmeta i o. — **Optika.** — Naočala. — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. — **Primaju se popravci.**

Muslimanska trgovačka i obrtnička banka

ZA BOSNU I HERCEGOVINU D. D. U SARAJEVU.

III. EMISIJA.

POZIV

na upis dionica III. emisije Muslimanske trgovačke i obrtničke banke za Bosnu i Hercegovinu (dioničarskog društva) u Sarajevu povodom povišenja dioničke glavnice od

K 10,000.000— na K 25,000.000—.

Druga redovita glavna skupština od 29. marta 1922. zaključila je povišenje naše dioničke glavnice na K 25,000.000— izdanjem 150.000 komada novih dionica na donosioca glasećih po K 100— **nominalne vrijednosti** koje stavljamo na

JAVNU SUBSKRIPCIJU

uz slijedeće uvjete:

1. **Dosadnji dioničari** imaju u prvom redu pravo opcije i to tako da mogu na jednu staru optirati po jednu novu dionicu uz tečaj po K 112— po komadu.

2. Na ostatak od 50.000 komada kao na eventualni ostatak neoptiranih dionica primaće se predbiljezba kako od strane dioničara tako i od nedioničara uz tečaj po K 120— po komadu, te ravnateljstvo pridržaje sebi pravo raspodjelbu ovih dionica. U slučaju da se kojom upisniku dodijeli manji broj dionica nego što je upisao i uplatio, to će mu se previše uplaćena svota sa 5% kamata od dana uplate odmah vratiti.

3. Nove dionice treba kod upisa odmah uplatiti. One sudjeluju na poslovnom uspjehu od 11. augusta 1922.

4. Tečajna razlika dionica pripada — nakon odbitka svih troškova — zavodskoj pričuвної zakladi.

5. Uspjeh ove emisije zajamčen je po sindikatu. Upisivanje počinje 15. juna a svršava se dne 31. jula 1922.

Upisivanje će vršiti slijedeći zavodi:

Muslimanska trgovačka i obrtnička banka za B. i H. d. d. u Sarajevu i njene podružnice u Bos. Brodu, Bos. Novom i Travniku.

Hrvatska trgovačka i obrtnička banka d. d. u Sarajevu i njena podružnica u Ljubuškom.

Hrvatska eskomptna banka d. d. u Zagrebu i njene podružnice Osijek, Dubrovnik, Križevci, Vinkovci i Sušak.

Centralna banka d. d. u Zagrebu i njene podružnice Maribor, Novi Sad, Karlovac, Varaždin, Krapina i Požega.

Prva Muslimanska banka d. d. u Brčkom.
Prva Muslimanska trgovačka banka d. d. u Bijelini.
Muslimanska kreditna banka d. d. u Foči i njena podružnica u Gorazdi.

Muslimanska privredna banka d. d. u Gračanici.
Krajiška banka d. d. u Bihaću.
Muslimanska prometna banka d. d. u Krupi.
Narodna kreditna banka d. d. u Tešnju i njena podružnica u Tesliću.

Kreditna banka d. d. u Livnu.
Maloobrtnička zadruga sa o. j. u Mostara.
Trgovačka banka d. d. u Trebinju.
Muslimanska banka d. d. u Stocu.
Težačka banka d. d. u Cazinu.

Bankovni i komisioni posao Mešić i Mujić u Doboju.
Bankovni posao Numan Osmanefendić u Žepču.

Podružnice Hrvatske centralne banke za Bos. i Herceg. d. d. u Derventu, Bos. Samcu, Tuzli, Zenici i Bugojnu.

Eskomptna banka za Vojvodinu d. d. Subotica.

Prva pučka dalmatinska banka d. d. u Splitu i njene podružnice Knin i Sinj.

Posavska štedionica d. d. u Sisku.
Izvozna banka, Beograd.

Zadruga gospodarska banka, Sombor.
Slovenska eskomptna banka, Ljubljana.

RAVNATELJSTVO

MUSLIMANSKE TRGOVAČKE I OBRTNIČKE BANKE

za Bosnu i Hercegovinu d. d. u Sarajevu.

SARAJEVO, 15. juna 1922.

3-3

(Br. 35)